



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

111. Quidam Regularis petit à suo superiore auctoritatem absolvendi a reservatis pro una persona, quæsit à me, utrum in sua facultate comprehendi possit ipse petens? Et si Vicarius Episcopi, Prior, ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)



lib. 3. tract. 3. §. 4. controu. 20. num. 129. Ioannes Maria Nouarius in *summa Bullarum, tit. de casib. reseruat.* §. 1. & Croufers in *Regulam S. Francisci, cap. 7. tit. 17. fol. 644.* vbi sic asserit. Quicquid autem sit de obligatione Superioris ad dandam, vel negandam facultatem: arbitror hoc remittendum arbitrio prudentis Confessarij, sicut etiam remittit Papa Clemens VII. in *Bull. de reseruat.* Imò Paulus V. in Capitulo Generali Fratrum Capuccinorum Romæ congregato anno 1606 declarauit & declarat deinceps, vt si eiusmodi Regularium Confessariis, petentibus facultatem alicuius casus reseruati, Superior eandem dare noluerit, possint nihilominus Confessarij illa vice penitentes Regulares absolueri: etiam non obtenta facultate à Superiore. Vt autem Confessarij iudicet prudenter facultatem concedendam, satis est, inquit Suarez, quòd nulla specialis ratio ad eam negandam occurrat, vt autem iudicet negandam, semper interuenire debet aliqua ratio, quæ id requirat: quia minus periculi est in concedenda, quàm in neganda. Imò etiam si interueniret sufficiens ratio ad negandam, si tamen constat subditum nullo modo velle Superiorem adire, nec ad id posse induci: tunc Superior nunquam debet negare facultatem, nec potest licite, cum enim reseruatio sit quedam medicina subditi, si cum rigore applicata cedat in perniciem subditi, temperanda est. Ita Croufers.

2. Et si circa hoc vltimum dictum Croufers asseras orti dubium, quomodo Prælati debeat confederare, & dare licentiam subdito, qui obfirmato animo non vult Superiorem adire, tunc enim licentia illa non videtur vtilis subdito, qui certè non est dispositus ad Confessionis Sacramentum, dum habet propositum non adeundi Superiorem, quem adire deberet, vt impleter Christi præceptum præmittendi Confessionem ante susceptionem Eucharistiæ, suppono enim non adesse causam iustam ex timore alicuius mali extrinseci, ob quam possit peccatum illud non confiteri. Non ergo subuenitur subdito concessa facultate, cum non detur illi debita dispositio ad Sacramentum, quæ illi debeat, cum non habeat propositum seruandi illud præceptum Christi, calu quo Superior licentiam negasset.

3. Respondeo cum P. Ioanne de Lugo de *Sacramento penitent. disput. 20. sect. 10. §. num. 239.* Si hoc argumentum esset admittendum, reproberet quidem Prælatum, & ipsius Summi Pontificis, qui ad subueniendum eiusmodi infirmitati subditi, qui nolunt proprio Sacerdoti integrè confiteri; & ea de causa confessionem sacrilegam sæpè faciunt, & in statu peccati per longum tempus miserè iacent, mittere solent aliquando Confessarios extraordinarios cum plena potestate absoluedi, vel per Iubileum, aut Bullam, vel alio modo subditis facultatem concedunt eligendi Confessarium cum potestate absoluedi à reseruatis, in quibus procedit eadem difficultas: nam illi subditi non videntur posse tunc facere confessionem validam ex vitalis facultatis; cum eis deest dispositio debita, nempe propositum seruandi illud Christi præceptum, quod de facto non seruauerunt, nec seruassent, nisi hanc facultatem habuissent.

4. Debemus ergo respondere facultatem illam multum prodesse subdito. Primò quia plerumque nondum decreuit Christi præceptum violare; sed ob difficultatem vacillat; & instat iterum atque iterum pro licentia obtinenda: & tunc eius Pastor debet manum vacillanti porrigere, & præcauere ruinam, cuius periculum videt, concedendo licentiam, ne Christi præceptum violet. Secundo licet iam subditus decreuit obfirmato animo Superiorem non confiteri, adhuc prodesse facultas concessa: quia sublata diffi-

cultate, animo quieto & tranquillo, faciliùs concipitur postea dolor, & propositum necessarium ad valorem Sacramenti: facilius enim proponit penitens propositum in genere, & circa difficultatem non præsentem, nec explicite propositam, quàm distinctè circa obiectum præsens arduum & difficile. Fateor tamen periculum plerumque esse, ac penitens careat dispositione debita, qui proxime antea volebat obseruare Christi præceptum de confessione præmittenda, & data licentia confiteri alteri: quare accuratè & suauiter disponendus esset priùs à confessorio ad verum dolorem & propositum concipiendum; negare enim non possumus deesse illi debitam dispositionem, nisi ex animo delect efficaciter, quòd Christi præceptum spreuerit, & confessus non fuerit, propt ex præcepto debebat. Sufficiet tamen, vt dixi, dolor generalis (si verus dolor sit) de omnibus peccatis commissis. Hæc omnia Pater Lugo. Cum quo etiam notandum est contra Suarez *tom. 4. disputat. 30. sect. 4. numer. 7. & 8.* quòd quando ex licentia negata timetur graue subditi detrimentum; licet id totum ex sua fragilitate vel duritia oriatur, peccare Prælatum, si licentiam neget non solum contra charitatem; sed etiam contra iustitiam.

RESOL. CXI.

*Quidam Regularis petit à suo Superiore auctoritatem absoluedi à reseruatis pro vna persona, quæ sinit à me, virum in sua facultate comprehendi possit ipse petens?*

*Et si Vicarius Episcopi, Prior, vel alius quisque, qui à suo Superiore habet facultatem absoluedi à casibus reseruatis, vna cum potestate subdelegandi, dato quod ipse incidat in casu reseruato à suo Episcopo, vel Superiore, an possit de illo casu absolui ab eo, quem ipsemet delegauerit? Ex part. 8. tractat. 7. & Misc. Resol. 91.*

§. 1. **N**egatiuè respondet Graffius in *Append. ad decis. lib. 3. cap. 8. num. 27* tamen Pro parte affirmatiua rationes aliquas adducit. *Primo*, quia nemo tenetur se ipsum prodere, *cap. quis aliquando de penit. distinct. 1.* Tum, quia in generali sermone comprehenditur etiam persona ipsa quando loquens concipit in persona alterius, *l. Paulus resp. §. fin. ff. de pign. vt si diceret.* Est quedam persona, quæ indiget vestra auctoritate, placetne vobis illam dare? Secus verò si diceret, *Rogo te, vt des facultatem pro vna persona.* Hanc etiam sententiam docet Floronus de *cas. reseru. part. 1. cap. 3. §. 1. num. 3.* & Villalobos in *summa, tom. 1. tract. 9. diff. 64. num. 4.* vbi sic asserit. *Quando el Prelado concede à vno la auctoridad sin restrincion ninguna, es visto concederla actiua y passiua, & Leone de officio, & potestate Confessoris, tomo 2. recollectione 6. numer. 131.* vbi habet, quòd quando subditus petit facultatem à superiore pro vna persona pro casibus reseruatis, potest vti pro sua persona.

2. *Notandum* est etiam hic obiter contra Graffium loco citato, *num. 22.* Vicarium Episcopi, Priorem, vel alium quemcumque, qui à suo superiore habet facultatem absoluedi à casibus reseruatis vna cum potestate in casum reseruatum à suo Episcopo, vel superiore, posse de illo casu absolui ab eo, quem ipsemet Vicarius, vel Prior delegauerit. Ita Vgolin. in *tract. de officio, & potestate Episcopi, cap. 39. num. 2. vers. contrariam opinionem.* Anton. Naldus *verb. casus, num. 6.* Floron. de *cas. reseruatis part. 1. cap. 3. §. 1. numer. 3.* & probatur, quia facultas concessa Vicario est generalis, ita vt possit subdelegare quemcumque voluerit

Sup. hoc supra in R. 109. §. Notandū. in fine, & in tom. 1. tr. 5. R. 15. §. vlt. à lin. 5. & vers. Sed quid. Et in Ref. 67. §. vlt.

Sup. confitèdo in hoc §. in Ref. 3. not. præterea in eius §. 1. per totum.



voluerit pro absolutione à casibus referuatis : & Vicario ipsi dicitur communicata per illam delegationem omnis potestas Episcopi ; ergo poterit vti tali facultate, etiam pro sua persona.

## RESOL. CXII.

*An Vicarius possit concedere facultatem absolventi à referuatis, si Praepositus absit à domo per unum diem naturalem ?*

*Et quid est dicendum, si subditus ex industria, & sine sufficiente causa in illum diem confessionem distulisset ?*

*Et quid, quando Superior eodem die est reuersurus ?* Ex p. 3. tr. 2. Ref. 28.

§. 1. **R**espondent affirmatiuè Peirinus in *privileg. Minorum tom. 1. constit. 4. Sixti IV. §. 6. num. 16. Homobonus in Exam. Eccles. part. 1. tract. 5. cap. 4. quest. 21. Beia part. 4. cas. 37. & Naldus in summ. ver. Abesse, num. 11. & ver. Absolutio, num. 25. quia non est detinendus subditus in tam malo statu, sed ab eo, quam citius possit, liberandus. Deinde Vicarius relictus à Praeposito, est tunc solus, & absolutus Superior domus ; ergo debet habere illa omnia, quæ pro recta illius administratione sunt necessaria, inter quæ sine dubio potestas spiritalis est.*

2. Sed prima sententia limitanda videtur. Primò, quando Superior eodem die est reuersurus, tunc Vicarius non poterit supradictam licentiam concedere. Secundò, si subditus de industria sine sufficiente causa in illum diem Confessionem distulisset. Tertio, nisi in aliqua Religione aliter dispositum sit.

## RESOL. CXIII.

*An Superiores Regulares possint auctoritate propria referuare casus in Decreto Clem. VIII. contentos, vel opus sit hoc facere cum consensu Capituli ?* Ex p. 8. tr. 7. & Misc. Ref. 69.

§. 1. **H**oc dubium nouissimè pertractauit Bordonus in *consiliis Regularium* res. 37. quest. 30. num. 42. vbi sic ait. Queritur an praescripta forma de referuandis casibus cum matura discussione, & consensu Capituli Generalis pro toto Ordine, vel Capituli Prouincialis in prouincia, data sit non solum pro aliis casibus non recensitis, verum etiam pro illis vndecim enumeratis, ita quod superior propria auctoritate illos vndecim non possit sibi referuare sine Capituli consensu ?

2. Respond. Praescripta forma communis est vtrique generi casuum tam enumeratorum quam extraneorum, & non expressorum : ac proinde propria auctoritate superior illos etiam expressos sibi referuare non pot. st. Probat, tum quia causa finalis in lege expressa, quæ mouit legislatorem ad legem condendam, est illa, quæ restringit, ampliat, & declarat legem ad sui limites, *l. cum pater. §. dulcissimis. ff. de legat. 3. Panormit. in cap. quia in insulis, de Regul. numer. 3. per iura ibi adducta Nauarr. consil. 8. de filiis presbyter. Sanchez lib. 2. disput. 37. num. 3. Sed causa, quæ Clement. VIII. mouit ad condendū hoc decretum fuit, vt consuleret conscientis Religiosorum poenitentium, qui ex parum prudenti, & immoderata referuatione peccatorum facta à superioribus, formidabant illis detegere maculas conscientiae, ac proinde in periculum aeternae damnationis inderantur, vt initio Decreti expressè dicitur ; ergo ab hac causa*

venit explicandum ipsum Decretum, & ampliandum ad quocumque casus, non solum extraneos, sed etiam expressos, quatenus tradit formam referuandi casus cum matura discussione, & consensu Capituli : nam cum casus ibidem expressi, non sint ipso iure referuati, sed referuandi omnes, vel parum, vt dicitur *quest. 28. & non tantum pro vident, sed ampliando, & restringendo, vt dicam quest. 6. ideo in illorum referuatione potest superior parum prudenter, & immoderatè se gerere, ac proinde poenitentes inducere in discrimen aeternae damnationis ; igitur ad evitanda huiusmodi fuit intentio Papæ, vt superiores adhererent hanc formam, etiam respectu casuum ibi expressorum. Tum, quia clausula in fine posita refertur ad omnia praecedentia, cap. secundo requiritur 4. 1. de appell. & hoc procedit sive ponatur in principio, sive in medio, sive in fine : ergo hac forma praescripta in fine non solum refertur ad casus non expressos sed etiam ad expressos. Tum quia illa clausula, si quod aliud, est implicatiua similium, vt docent omnes in *l. si fugiui, ibi. alia poena. Cod. de seru. fug. dicitur. gloss. fin. quæ ait, alia poena, id est, simili. Euerard. in loco, A dicit. implicat. num. 4. & facit positionem eiusdem qualitatis cum praecedentibus, gloss. verb. Alios, capite 1. de prebend. in 6. Meg. 2. 2. lib. 2. cap. 7. numero 24. in fine ergo illa particula, si quod aliud, implicat etiam casus ibi expressos referuandos sub eadem forma praescripta, qua veniunt referuandi casus non expressi ; similitudinem enim debet esse idem iudicium, & iuris dispositio, cap. inter ceteras 4. de refer. cap. addidit 4. de elect. §. sed cum in iure. Tum quia si superioribus non praescriberetur hac forma seruanda etiam in referuandis casibus expressis, eluderetur intentio, & finis Papæ, ac proinde vanum, & inutile esset decretum, siquidem per illud sufficienter non fuisset prouisum periculum, & discrimini, in quæ possunt deduci Religiosi poenitentes ob improbatam referuationem, quam interdum facerent in casibus occurrentibus propria auctoritate, si non tenerent seruare eam : ne igitur inutile sit decretum, dicendum est, mentem Summi Pontificis fuisse, vt in omnibus casibus referuandis superiores adhererent praescriptam formam. Tum, quia per hoc decretum limitatur & restringitur potestas superiorum, vt afferunt infra citandi, quæ limitatio fieri non potest sine praescriptione nouae formæ, quæ in duobus consistit, in numero casuum, & modo illos referuandi, Hucusque Bordonus.**

3. Sed meritò contra illum insurgit Raphael Auerfa de *Sacram. Poenit. quest. 17. sect. 2. Dicendum est* igitur, singulos Praelatos posse per se abique alio consensu Capituli dictos casus appositos in decreto Clement. VIII. in toto, vel in parte referuare, vt apparet manifestè ex tenore eiusdem decreti, & in praxi ab omnibus superioribus Religionum obseruatur.

## RESOL. CXIV.

*An Superiores Regulares peccata prohibere possint sub poena excommunicationis sibi referuata ?* Ex p. 3. tr. 2. Refol. 49.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondent Villalobos in *summ. tom. 1. tract. 9. diff. 58. num. 5. Tamberinus de iure Abbat. tom. 2. disput. 13 quest. 3. num. 1. Corio de cas. refer. part. 1. sect. 1. art. 6. num. 1. Fagnan. de dec. prac. 2. lib. 8. cap. 4. num. 5. Suarez in 3. par. tom. 4. disp. 29. sect. 3. n. 13. & alij, quia hoc non est referuare peccatum, sed censuram.*

2. Sed mihi placet contraria sententia, quam tuentur